

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 23. marts 2021

Sag BS-59142/2019-HJR

DK Hostmaster A/S
(advokat Erik Kjær-Hansen)

mod

X A/S
(advokat Michael Hertz)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 20. februar 2018 (BS-3933/2018-KBH) og af Østre Landsrets 10. afdeling den 30. september 2019 (BS-9641/2018-OLR).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Hanne Schmidt og Jens Kruse Mikkelsen.

Påstande

Kærende, DK Hostmaster A/S, har nedlagt påstand om frifindelse.

Indkærede, X A/S, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den 27. januar 2018 modtog ledelsen i X A/s en mail fra en tidligere ansat, A, som beskyldte dem for at være kriminelle og stå til flere års fængsel. I et brev vedhæftet mailen beskrev A nærmere, hvilke omstændigheder der var tale om. Han anførte, at dokumentation for oplysningerne lå på hjemmesiden www.X-kriminelle-handlinger.dk, og at han kunne købes til tavshed for 5 mio. kr.

X A/S' advokat henvendte sig ved mail af 29. januar 2018 til DK Hostmaster og One.com og anmodede dem om at fjerne hjemmesiden og As adgang til de hostede filer samt muligheden for at oprette andre hjemmesider. Advokaten meddelte endvidere, at han så sig nødsaget til at få et domstolspåbud, medmindre DK Hostmaster og One.com senest den 1. februar 2018 over for ham skriftligt bekræftede, at hjemmesiden var slettet og filadgangen fjernet. Vedhæftet mailen var X A/s' politianmeldelse af A.

Ved mail af 31. januar 2018 svarede One.com bl.a., at man ville reagere på en afgørelse fra domstolene.

Den 5. februar 2018 anmodede X A/S Københavns Byret om at meddele påbud til One.com og DK Hostmaster om henholdsvis fjernelse af hjemmesiden (og de hostede filer) og blokering af adgangen til domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk.

Den 8. februar 2018 besvarede DK Hostmaster mailen af 29. januar 2018 fra X A/S' advokat. Af mailen fremgår bl.a.:

"Indledningsvist skal jeg for god ordens skyld gøre opmærksom på, at DK Hostmaster udelukkende er administrator af .dk-domænet og således har to overordnede opgaver: at vedligeholde en del af infrastrukturen (DNS) på den danske del af internettet og at administrere en database (whois) med oplysninger på alle, der har registreret et .dk-domænenavn.

DK Hostmaster er således ikke ansvarlig for indholdet på en given hjemmeside, og det er de danske retsinstanser, der vurderer lovligheden af indholdet. Som hovedregel skal der derfor indhentes en retskendelse, hvor en domstol har vurderet lovligheden af den pågældende hjemmeside, for at vi kan slette et domænenavn eller eventuelt overdrage det til en tredjepart. Dog under forudsætning af, at domstolskendelsen specifikt påbyder os at foretage en sådan handling.

Der er nogle få ganske særlige tilfælde, hvor DK Hostmaster har hjemmel til at træffe afgørelse om suspension og efterfølgende sletning af et .dk-domænenavn som følge af anvendelsen af domænenavnet. Disse tilfælde er beskrevet i afsnit 9 i "Vilkår for brugsret til et .dk-domænenavn", som du kan læse på vores hjemmeside ...

Vi har således behandlet din henvendelse på baggrund af afsnit 9.2 i ovennævnte vilkår. I henhold til afsnit 9.2 kan DK Hostmaster suspendere et domænenavn, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Domænenavnet anvendes i forbindelse med åbenbar risiko for økonomisk kriminalitet, kompromittering af it-udstyr, f.eks. phishing og malware distribution, og/eller indhold af stærkt krænkende karakter, og
- Domænenavnets anvendelse skaber en forvekslingsrisiko med en anden fysisk eller juridisk persons Domænenavn, navn, logo, varemærke eller andre kendetegn, og
- forholdene taler for ikke at afvente en afgørelse fra Klagenævnet for Domænenavne eller domstolene.

Det er vigtigt at understrege, at alle tre betingelser skal være opfyldt, for at vi kan suspendere domænenavnet. Det er vores vurdering, at betingelserne ikke er opfyldt, idet anvendelsen af domænenavnet ikke skaber en forvekslingsrisiko. Det fremgår på hjemmesiden, hvad formålet med hjemmesiden er, og dermed forledes besøgende på hjemmesiden ikke til at tro, at de befinder sig på X A/S' hjemmeside.

Vores beslutning er derfor, at domænenavnet ikke suspenderes, idet betingelserne herfor ikke er opfyldt.

Denne beslutning har du mulighed for at klage over ved Klagenævnet for Domænenavne. Klagefristen herfor er 4 uger fra dags dato."

Ved Københavns Byrets kendelse af 9. februar 2018 blev One.com pålagt at fjerne hjemmesiden og de hostede filer. I kendelsen hedder det bl.a.:

"Efter indholdet af bilag 1, mail af 27. januar 2018 fra A til ledelsen af X A/S og bilag 6, print fra aktiv webside www.X-kriminelle-handlinger.dk, finder retten, at X A/S har sandsynliggjort, at den omhandlede hjemmeside benyttes til afpresning mod X A/S, og at beskyttelsen af X A/S' rettigheder på grund af benyttelsen af den omhandlede hjemmeside nødvendiggør, at der meddeles påbud, og at X A/S' mulighed for at beskytte sine rettigheder vil forspildes, hvis parten henvises til at afvente tvistens retlige afgørelse.

Retten bemærker, at X A/S har oplyst, at der er indgivet politianmeldelse, men at der på nuværende tidspunkt ikke er sket yderligere.

Efter det oplyste er den omhandlede hjemmeside hostet af One.com DK, der således har mulighed for at fjerne hjemmesiden og de hostede filer.

Herefter, og da ingen af de i retsplejelovens § 414 nævnte forhold skønnes at foreligge, er betingelserne i retsplejelovens § 413 for at meddele påbud opfyldt.”

One.com kærede ikke påbuddet, og den 12. februar 2018 blokerede One.com adgangen til hjemmesiden.

Ved Københavns Byrets kendelse af 20. februar 2018 blev DK Hostmaster pålagt at blokere adgangen til domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Efter indholdet af bilag 1, mail af 27. januar 2018 fra A til ledelsen af X A/S og bilag 6, print fra webside www.X-kriminelle-handlinger.dk, finder retten, at X A/S har sandsynliggjort, at den omhandlede hjemmeside, hvortil der skaffes adgang gennem det hos DK Hostmaster A/S registrerede domænenavn, benyttes til afpresning mod X A/S.

Retten finder videre, at beskyttelsen af X A/S’ rettigheder i den forbindelse nødvendiggør, at der meddeles påbud som begæret.

Det bemærkes i den forbindelse, at den af X A/S’ fremsatte begæring om påbud efter sit indhold ikke vedrører spørgsmål om rettighederne til domænenavnet www.X-kriminelle-handlinger.dk.

Da det er sandsynliggjort, at domænenavnet har været benyttet i forbindelse med overtrædelse af X A/S’ rettigheder, finder retten, uanset oplysningen om, at den omhandlede hjemmeside aktuelt den 12. februar 2018 ikke var tilgængelig, at X A/S’ mulighed for at beskytte sine rettigheder vil forspildes, hvis parten henvises til at afvente tvistens retlige afgørelse.

Retten bemærker, at X A/S har oplyst, at der er indgivet politianmeldelse, men at der på nuværende tidspunkt ikke er sket yderligere.

Herefter, og da ingen af de i retsplejelovens § 414 nævnte forhold skønnes at foreligge, er betingelserne i retsplejelovens § 413 for at meddele påbud opfyldt. Påbud nedlægges uden sikkerhedsstillelse.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part.”

Den 20. marts 2018 kærede DK Hostmaster byrettens kendelse til landsretten.

I forbindelse med kæremålets behandling blev der afgivet forklaring af formand for bestyrelsen i DK Hostmaster, professor, dr. jur. Henrik Udsen. Han forklarede bl.a.:

“Dansk Internet Forum, DIFO, er en non-profit forening med 18 medlemmer. Det er et krav, at der skal være medlemmer fra Dansk Erhverv, Dansk It m.fl. DIFO ejer DK Hostmaster, som er et driftsselskab.

DK Hostmasters opgave er at administrere brug af domænenavne og registrere, hvilke personer der har domænenavne med domænet .dk. Alle pc'ere har en IP-adresse, som er registreret med et nummer, der "oversættes" til et domænenavn. DK Hostmaster registrerer hele databasen. Der er 1,3-1,35 millioner domænenavne i deres register.

Retsgrundlaget er lov om internetdomæner. Efter en model i loven kan man byde på opgaven som administrator. Hvis man tildeles opgaven, må man ikke lave andet. Domæneloven er en rammelovgivning. DK Hostmaster har således fastsat "Vilkår for brugsret til et .dk-domænenavn". Lovens model er, at vilkårene fastsættes sammen med Dansk Internet Samfund, som skal have en bestemmende indflydelse på vilkårene. Ved ændringer i vilkårene skal Dansk Internet Forum høres.

Punkt 9 i vilkårene er en undtagelsesbestemmelse. Efter punkt 9.1 kan der ske suspension af et domænenavn. DK Hostmaster kan tage sagen op af egen drift.

Punkt 9.2 anvendes i de tilfælde, hvor der er en forvekslingsrisiko mellem domænenavne. Den anvendes meget sjældent, måske en gang om året. Der er tre betingelser i bestemmelsen, som er kumulative. Bestemmelsen er ikke relevant i den konkrete sag, da der dels ikke er tale om forvekslingsrisiko af domænenavne, dels er tale om en sag mellem to private parter. Punkt 9.3 er en opsamlingsbestemmelse, som meget sjældent anvendes og kun i tilfælde, hvor der er væsentlige samfundsmæssige forhold på spil.

Der er forskel mellem et påbud mod DK Hostmaster og One.com. Ved et påbud mod One.com fjernes hjemmesiden konkret. Ved et påbud mod DK Hostmaster blokeres domænenavnet, som ikke længere vil kunne tilgås, ligesom adgangen til eksempelvis mailkonto fjernes. Hvis et domænenavn ikke er blokeret, vil det kunne flyttes til en anden internetudbyder. Der er således forskel på, om det er domænenavnet eller hosting, der blokeres.

DK Hostmaster har efter byrettens kendelse opfyldt påbuddet. Der er tale om et principielt spørgsmål. Hvis DK Hostmaster krænker retsplejelovens bestemmelser om påbud, vil det sige, at de krænker en ret ved blot at administrere et domænenavn. Det er den første sag i Danmark. Sagerne om samme spørgsmål i udlandet er faldet ud til administrators fordel. Hvis de taber, vil det betyde, at de gør noget forkert. Så vil de have en forpligtelse til at undersøge hjemmesidernes indhold. De vil i så fald skulle oprette et særligt "organ" til at holde øje med indholdet af hjemmesider.

Det vil være vanskelig som statsligt monopol og med ministeriets involvering blot at gøre som One.com. De må forholde sig til, hvad der sker. Der kan også være risiko for erstatningsansvar. Hvis et sådant "organ" skal oprettes, vil registranten blive inddraget."

Landsretten afsagde kendelse den 30. september 2019. Af kendelsen fremgår bl.a.:

"Det beror i medfør af retsplejelovens kapitel 40 på domstolenes vurdering, om betingelserne for at meddele påbud er opfyldt. Det påhviler i den forbindelse den, der anmoder om meddelelse af påbuddet, at godtgøre eller sandsynliggøre, at betingelserne er opfyldt.

Efter bevisførelsen lægger landsretten til grund, at materialet på hjemmesiden www.X-kriminelle-handlinger.dk er benyttet til afpresning. Ved Københavns Byrets kendelse af 9. februar 2018 blev One.com A/S som netværksoperatør pålagt at fjerne hjemmesiden www.X-kriminelle-handlinger.dk og de hostede filer.

Landsretten finder endvidere at kunne lægge til grund, at den krænkende, A, som følge af de rettigheder, der følger af registreringen af domænenavnet www.X-kriminelle-handlinger.dk hos DK Hostmaster, har mulighed for at etablere en ny hjemmeside med samme domænenavn hos et andet hostingfirma. For effektivt at hindre, at domænenavnet anvendes i forbindelse med blandt andet fortsat afpresning, kan det derfor være nødvendigt tillige at foretage en blokering af domænenavnet, hvilket i øvrigt er i overensstemmelse med DK Hostmasters egne brugervilkår.

Meddelelsen af et påbud om blokering kan på denne baggrund ikke anses at medføre ulempe for DK Hostmaster, der står i åbenbart misforhold til X A/S' interesse i påbuddets meddelelse.

Herefter og af de af byretten i øvrigt anførte grunde stadfæstes byrettens kendelse.

Der er mellem parterne indgået forlig om sagens omkostninger, herunder for landsretten, hvorefter hver part uanset udfaldet bærer egne omkostninger. Landsretten fastsætter derfor ikke sagsomkostninger.”

Retsgrundlag

Retsplejelovens regler om forbud og påbud

Retsplejelovens kapitel 40 om ”Midlertidige afgørelser om forbud og påbud i en borgerlig sag” indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 411. Efter anmodning kan retten efter reglerne i dette kapitel ved et forbud eller påbud bestemme, at private og repræsentanter for stat, region og kommune i disses egenskab af parter i private retsforhold midlertidigt skal foretage, undlade eller tåle bestemte handlinger.

...

§ 413. Forbud eller påbud kan meddeles, hvis den part, der anmoder om meddelelse af forbuddet eller påbuddet, godtgør eller sandsynliggør,

- 1) at parten har den ret, der søges beskyttet ved forbuddet eller påbuddet,
- 2) at modpartens adfærd nødvendiggør, at der meddeles forbud eller påbud, og
- 3) at partens mulighed for at opnå sin ret vil forspildes, hvis parten henvises til at afvente tvistens retlige afgørelse.

§ 414. Forbud eller påbud kan ikke meddeles, når det skønnes, at lovens almindelige regler om straf og erstatning og eventuelt en af modparten tilbudt sikkerhed yder parten tilstrækkeligt værn.

Stk. 2. Retten kan nægte at meddele forbud eller påbud, hvis det vil påføre modparten skade eller ulempe, der står i åbenbart misforhold til partens interesse i meddelelse af forbuddet eller påbuddet.”

Bestemmelserne blev indsat i retsplejelovent ved lov nr. 1387 af 23. december 2012. Loven bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1530/2012 (Reform af den civile retspleje VII). Ved loven blev de hidtidige regler om fogedforbud ændret,

idet bl.a. den saglige kompetence til at nedlægge forbud blev overført fra byrettens fogedafdeling til dens retsafdeling, og adgangen til at træffe midlertidige afgørelser blev udvidet, således at reglerne ud over forbud også kom til at omfatte påbud. Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. (Folketingstidende 2012-13, tillæg A, lovforslag nr. L 47, s. 13 ff.):

"2. Lovforslagets udformning

...

2.4. Betingelserne for at meddele forbud eller påbud

2.4.1. Gældende ret

Retsplejelovens § 642 indeholder de grundlæggende betingelser for at nedlægge forbud. Som betingelse for at få nedlagt forbud skal rekvirenten godtgøre eller sandsynliggøre, at de handlinger, der søges forbudt, strider mod rekvirentens ret (nr. 1), at rekviritus vil foretage de handlinger, som søges forbudt (nr. 2), og at formålet vil forspildes, såfremt rekvirenten henvises til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang (nr. 3).

Det følger af bestemmelsen i § 642, nr. 3, at et fogedforbud normalt er af subsidiær karakter i forhold til den sædvanlige fremgangsmåde med domserhvervelse og efterfølgende tvangsfuldbyrdelse på grundlag af dommen. I forarbejderne til bestemmelsen fremhæves det dog, at muligheden for at nedlægge fogedforbud for visse sagstyper kan udgøre den primære sikring mod retskrænkelser, eksempelvis krænkelse af immaterialrettigheder, jf. Folketingstidende 1988-89, Tillæg A, sp. 276 f og 293.

Det er endvidere en betingelse for at få nedlagt et forbud, at det skønnes, at lovens almindelige regler om straf og erstatning og eventuelt en af rekviritus tilbudt sikkerhed ikke yder rekvirenten tilstrækkeligt værn, jf. retsplejelovens § 643, stk. 1. Ligesom bestemmelsen i § 642, nr. 3, er § 643, stk. 1, med til at understrege fogedforbuddets subsidiære karakter. For visse sagstyper, f.eks. sager om krænkelse af immaterialrettigheder, anses fogedforbud dog for at være det primære retsmiddel.

Fogedforbud er herudover begrænset af et almindeligt proportionalitetsprincip. Efter retsplejelovens § 643, stk. 2, kan fogedretten således nægte at nedlægge forbud, såfremt det vil påføre rekviritus skade eller ulempe, der står i åbenbart misforhold til rekvirentens interesse i at få nedlagt forbuddet. Det fremhæves i forarbejderne, at reglen må have karakter af en undtagelsesregel, som kun bringes i anvendelse i de få

tilfælde, hvor der består en betydelig forskel mellem rekvirentens interesse i forbuddets nedlæggelse og dets mulige skadevirkninger for rekviritus, jf. betænkning 1107/1987 side 94 og Folketingstidende 1988-89, Tillæg A, sp. 276 f.

Det bemærkes endvidere, at adgangen til at nedlægge forbud ligeledes må vurderes i lyset af relevante bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder artikel 10 om ytringsfrihed.

...

2.4.2. Retsplejerådets overvejelser

2.4.2.1. Retsplejerådet bemærker, at det i forbindelse med lovændringen i 1988 blev overvejet at skærpe beviskravene for at nedlægge forbud. Retsplejerådet har overvejet, om der kan være anledning til igen at overveje spørgsmålet, om beviskravene bør skærpes. I forarbejderne til lovændringen i 1988 blev der imidlertid - og som det bærende argument for ikke at skærpe beviskravene yderligere - henvist til, at et krav om, at rekvirenten allerede under forbudssagen fuldt ud skal godtgøre sin ret, ville berøve forbuddet dets effektivitet som retsmiddel mod truende retskrænkelser. Dette argument gør sig fortsat gældende. På den baggrund, og da de gældende beviskrav heller ikke synes at have givet anledning til særlige problemer eller uhensigtsmæssigheder i praksis, finder Retsplejerådet ikke, at beviskravene bør skærpes yderligere. ...

Retsplejerådet foreslår således, at de gældende betingelser for at nedlægge forbud i retsplejelovens § 642 - med enkelte sproglige ændringer - videreføres, dog således at bestemmelsen ikke kun skal omfatte forbud, men også påbud.

Efter forslaget er det herefter en betingelse for, at retten kan meddele forbud eller påbud, at den part, der anmoder om forbuddet eller påbuddet, godtgør eller sandsynliggør 1) at parten har den ret, der søges beskyttet ved forbuddet eller påbuddet, 2) at modpartens adfærd nødvendiggør, at der meddeles forbud eller påbud, og 3) at partens mulighed for at opnå sin ret vil forspildes, hvis parten henvises til at afvente tvistens retlige afgørelse.

2.4.2.2. Retsplejerådet foreslår, at retten ligesom efter gældende ret ikke skal kunne meddele forbud eller påbud, når det skønnes, at lovens almindelige regler om straf og erstatning og eventuelt en af modparten tilbudt sikkerhed yder parten tilstrækkeligt værn. Dette svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 643, stk. 1, dog således at bestemmelsen ikke kun omhandler forbud, men også påbud.

2.4.2.3. Retsplejerådet finder endvidere, at proportionalitetsafvejningen i retsplejelovens § 643, stk. 2, bør videreføres, dog således at bestemmelsen udvides til også at omfatte påbud. Den gældende bestemmelse i § 643, stk. 2, er udtryk for en undtagelsesregel, som kun forudsættes anvendt i de få tilfælde, hvor der består en betydelig forskel mellem rekvirentens interesse i nedlæggelse af forbud og de mulige skadevirkninger for rekviritus. Dette bør fortsat gælde, således at retten kan nægte at meddele forbud eller påbud, hvis en sådan afgørelse vil påføre modparten skade eller ulempe, der står i åbenbart misforhold til partens interesse i forbuddet eller påbuddet.

De interesser, der efter gældende ret skal inddrages i proportionalitetsafvejningen, er parternes interesser. Særligt i forbindelse med den såkaldte Pirate Bay-sag (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2010.2221 H) har der været debat om, hvorvidt der i sager vedrørende forbud mod internettransmission af ophavsretligt beskyttet materiale bør kunne inddrages andre interesser end parternes. Et forbud rettes mod netværksoperatøren, og det er således hensynet til denne, der indgår i interesseafvejningen. Hvis der nedlægges forbud således, at netværksoperatøren må lukke internetforbindelsen, "rammer" forbuddet imidlertid reelt netværksoperatørens kunde(r) (tredjemand). Selv om tredjemand har adgang til at indtræde i sagen efter retsplejelovens § 252, forudsætter en reel adgang for tredjemand til at varetage sine interesser, at vedkommende tredjemand er vidende om (forbuds)sagens eksistens.

Retsplejerådet har på den baggrund overvejet, om der bør indføres en pligt for retten - eller sagens parter - til at underrette tredjemand med henblik på, at denne gives mulighed for at varetage sine interesser, eventuelt ved at indtræde i sagen. Det vil imidlertid være meget vidtgående at indføre en særlig forpligtelse til i forbuds- og påbudssager at underrette tredjemand. Der kan peges på, at det kan være vanskeligt at afgrænse kredsen af tredjemænd, der reelt berøres af den midlertidige afgørelse, hvilket f.eks. kan være tilfældet i sager om produkter, der har et muligt stort kundegrundlag. Af hensyn til den midlertidige afgørelses hastende karakter kan det endvidere være vanskeligt at nå at indkalde eventuelle tredjemænd til sagens behandling, da en sådan indkaldelse, hvor der måtte være et ukendt antal tredjemænd, f.eks. kunne tænkes gennemført ved annoncering. Herudover må det i øvrigt antages, at parterne ofte selv vil have incitament til på forhånd at inddrage tredjemænd, der har en særlig interesse i sagens afgørelse. På den baggrund foreslår Retsplejerådet, at det i stedet overlades til de pågældende parter selv, f.eks. i forbindelse med kontraktindgåelse, at aftale underretningspligt i tilfælde af retssag. I tilfælde, hvor det fremgår af

sagen, at der er en tredjemand, der kan have en væsentlig interesse i sagens udfald, kan det endvidere være nærliggende, at retten rejser spørgsmålet, om parterne har orienteret den pågældende tredjemand.

...

2.4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er i det væsentlige udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast.

Justitsministeriet har dog i lyset af hørings svarene over betænkning nr. 1530/2012 fundet anledning til at præcisere i bemærkningerne til den foreslåede § 413, at muligheden for at nedlægge forbud og påbud for visse sagstyper kan udgøre den primære sikring mod retskrænkelser, eksempelvis krænkelse af immaterialrettigheder."

Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelserne i § 413 og § 414 fremgår bl.a.:

"Til § 413

Som betingelse for at retten skal kunne meddele forbud eller påbud, foreslås det, at den part, der anmoder om forbuddet eller påbuddet, skal godtgøre eller sandsynliggøre, at parten har den ret, der søges beskyttet ved forbuddet eller påbuddet (nr. 1), at modpartens adfærd nødvendiggør, at der meddeles forbud eller påbud (nr. 2), og at partens mulighed for at opnå sin ret vil forspildes, hvis parten henvises til at afvente tvistens retlige afgørelse (nr. 3).

Disse betingelser svarer - med enkelte sproglige ændringer - til de gældende betingelser for nedlæggelse af forbud i retsplejelovens § 642, idet den foreslåede bestemmelse dog ikke kun omhandler forbud, men også påbud som omtalt i forslaget til § 411, stk. 1.

Det er forudsat, at muligheden for at meddele forbud eller påbud for visse sagstyper som hidtil i visse tilfælde kan udgøre den primære sikring mod retskrænkelser, eksempelvis krænkelse af immaterialrettigheder.

...

Til § 414

Det foreslås i stk. 1, at retten ikke skal kunne meddele forbud eller påbud, når det skønnes, at lovens almindelige regler om straf og erstatning og eventuelt en af modparten tilbudt sikkerhed yder parten tilstrækkeligt værn. Dette svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 643, stk. 1, dog således at bestemmelsen ikke kun omhandler forbud, men også påbud som omtalt i forslaget til § 411, stk. 1.

Endvidere foreslås det i stk. 2, at proportionalitetsafvejningen i retsplejelovens § 643, stk. 2, videreføres, dog således at bestemmelsen udvides til også at omfatte påbud som omtalt i forslaget til § 411, stk. 1. Den gældende bestemmelse i § 643, stk. 2, er udtryk for en undtagelsesregel, som i dag kun forudsættes anvendt i de få tilfælde, hvor der består en betydelig forskel mellem rekvirentens interesse i nedlæggelse af forbud og de mulige skadevirkninger for rekvisitus.

Efter den foreslåede bestemmelse kan retten nægte at meddele forbud eller påbud, hvis en sådan afgørelse vil påføre modparten skade eller ulempe, der står i åbenbart misforhold til partens interesse i forbuddet eller påbuddet.

Adgangen til at meddele forbud eller påbud må ligeledes vurderes i lyset af relevante bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder f.eks. artikel 10 om ytringsfrihed.”

Domæneloven

Domæneloven (lov nr. 164 af 26. februar 2014 om internetdomæner) indeholder regler om administration af internetdomæner, der særligt tildeles Danmark, herunder det nationale topdomæne “.dk”. Administrationen varetages af foreningen Dansk Internet Forum (DIFO) gennem datterselskabet DK Hostmaster A/S på baggrund af en tilladelse fra Erhvervsstyrelsen.

Loven indeholder i § 14 følgende bestemmelse om administrators fastsættelse af forretningsbetingelser og vilkår for registranter:

”§ 14. Administrator skal for internetdomæner omfattet af sin administration fastsætte forretningsbetingelser og vilkår for registranter. Forretningsbetingelserne kan omfatte

- 1) brugspligt,
- 2) registrering og anvendelse af domænenavne og
- 3) sletning af en registrering af et domænenavn.

Stk. 2. Administrator træffer beslutninger om overholdelse af forretningsbetingelser og vilkår fastsat i medfør af stk. 1.

Stk. 3. Administrators forretningsbetingelser og vilkår for registranter efter stk. 1 må ikke stride mod god domænenavnsskik."

Af lovforslaget til domæneloven (Folketingstidende 2013-14, tillæg A, lovforslag nr. L 66) fremgår bl.a. om bestemmelsen i § 14:

"Bestemmelsen er et udtryk for selvreguleringsprincippet, hvorefter administrator fastsætter en række forhold, der har betydning for registranter. Administrator vil eksempelvis kunne fastsætte forretningsbetingelser eller vilkår om registrering, ibrugtagning, suspension, overdragelse og sletning af registreringer, herunder procedurer for validering af oplysninger om registranter.

Administrator vil i sin udformning af disse forretningsbetingelser og vilkår skulle sørge for, at der er proportionalitet i forhold til formålet. Forretningsbetingelser og vilkår skal fastsættes på en objektiv måde, således at der ikke sker diskrimination af enkelte eller grupper af registranter ...

...

Sletning af en registrering af domænenavne er en indgribende foranstaltning. Derfor bør regler om sletning være eksplicit afspejlet i administrators forretningsbetingelser og vilkår. Ved sletning af registreringer af domænenavne må administrator ikke udsætte registranter for usaglig forskelsbehandling eller anvende usaglige kriterier ...

Et aftaleforhold med registranten vil kunne ophæves på grund af misligholdelse af aftalen om registrering, afgørelser truffet af klagenævn, domstolene eller ved voldgift. Hertil kommer, at et aftaleforhold vil kunne bringes til ophør ved sletning af registreringer, hvis anden lovgivning overtrædes, eller hvis tredjeparts rettigheder krænkes."

DK Hostmaster har med hjemmel i § 14, stk. 1, fastsat forretningsbetingelser og vilkår for registranter ("Vilkår for brugsret til et .dk-domænenavn"), som accepteres i forbindelse med registrering af et domænenavn. Af de dagældende vilkår (version 9 af 19. december 2017) fremgår bl.a.:

"9. Uretmæssig brug af Domænenavn

9.1 DK Hostmaster kan suspendere et Domænenavn, hvis:

- der er en nærliggende risiko for, at internetbrugeres stavefejl eller slåfejl ved indtastning af en URL i et adressefelt udnyttes til at skabe forveksling med et andet næsten identisk Domænenavn og dermed skaber trafik på egen hjemmeside,
- Registranten af det Domænenavn, der udnyttes ved forveksling, indgiver anmeldelse,
- det Domænenavn, der udnyttes ved forveksling, og det anmeldte Domænenavn er aktive over for almenheden, f.eks. til drift af en hjemmeside,
- det anmeldte Domænenavn er registreret på et senere tidspunkt, end anmelderen har fået sit Domænenavn registreret,
- Registranten af det anmeldte Domænenavn ikke har relevante navne- eller varemærkerettigheder eller andre kendetegnsrettigheder eller anden saglig grund til at gøre brug af Domænenavnet, og
- Registranten af det anmeldte Domænenavn og/eller en juridisk eller fysisk person med nær tilknytning til Registranten har registreret mindst to andre Domænenavne med tilsvarende nærliggende risiko for forveksling som omtalt ovenfor.

...

9.2 DK Hostmaster kan suspendere et Domænenavn, hvis;

- Domænenavnet anvendes i forbindelse med åbenbar risiko for økonomisk kriminalitet, kompromittering af it-udstyr, f.eks. phishing og malware distribution, og/eller indhold af stærkt krænkende karakter, og
- Domænenavnets anvendelse skaber en forvekslingsrisiko med en anden fysisk eller juridisk persons Domænenavn, navn, logo, varemærke eller andre kendetegn, og
- forholdene taler for ikke at afvente en afgørelse fra Klagenævnet for Domænenavne eller domstolene.

...

9.3 DK Hostmaster kan suspendere et Domænenavn, hvis:

- Domænenavnet anvendes i forbindelse med åbenbart ulovlige handlinger eller undladelser, der krænker væsentlige sikkerhedsmæssige eller samfundsmæssige hensyn, og
- forholdene taler for ikke at afvente en afgørelse fra Klagenævnet for Domænenavne eller domstolene.

Suspension af Domænenavnet opretholdes i fire uger eller, hvis afgørelsen indbringes for Klagenævnet for Domænenavne, frem til nævnets afgørelse i sagen.

Efter suspensionsperiodens udløb, sletter DK Hostmaster Domænenavnet.

9.4 Hvis den åbenbart ulovlige handling eller undladelse direkte knytter sig til et specifikt Domænenavn, kan DK Hostmaster blokere Domænenavnet og dermed forhindre enhver ny registrering af Domænenavnet.

...

10. Gennemtvungelse af afgørelser

10.1 DK Hostmaster gennemfører overdragelse, suspension, sletning eller blokering af et Domænenavn, hvis der foreligger en afgørelse herom fra en domstol eller voldgiftsret, hvis Klagenævnet for Domænenavne har afsagt kendelse herom, eller hvis en kompetent myndighed har udstedt et gyldigt påbud herom.

Gennemtvungelsen af en afgørelse sker på den af DK Hostmaster anvisede måde.”

Anbringender

DK Hostmaster har anført navnlig, at betingelserne i retsplejelovens § 413 og § 414, stk. 2, for at meddele påbud ikke er opfyldt. X A/S har således ikke godtgjort eller sandsynliggjort, at DK Hostmaster har udvist en adfærd, der er i strid med X A/S' ret. Endvidere vil et påbud over for DK Hostmaster ikke være proportionalt.

DK Hostmaster varetager registreringen af domænenavne under .dk-domænet på grundlag af domæneloven. DK Hostmasters virksomhed består i at drive en "vejviser"-funktion, der for alle .dk-domænenavne henviser til en navneserver, som kan identificere den fulde IP-adresse bag det domænenavn, der er blevet indtastet i en browser på brugerens computer. DK Hostmaster handler ikke i strid med X A/S' ret ved i udøvelsen af sin lovpligtige funktion at henvise til

den navneserver, der kan identificere IP-adressen på webserveren, hvor hjemmesiden bag domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk tidligere var lagret, jf. retsplejelovens § 413, nr. 1, der viderefører betingelsen i den tidligere gældende bestemmelse i § 642, nr. 1. DK Hostmaster har ikke indflydelse på indholdet af hjemmesider, og det kan ikke af det lovgivningsmæssige grundlag for administrationen af .dk-domænenavne udledes, at DK Hostmaster har et teknisk eller administrativt virke i tilknytning til de hjemmesider, som DK Hostmaster henviser til. DK Hostmaster administrerer udelukkende selve domænenavnet og foretager sig derfor ikke noget retsstridigt ved at stille brugsretten til et domænenavn til rådighed for en registrant.

DK Hostmaster transmitterer ikke og lagrer ikke indholdet af hjemmesider. DK Hostmaster kan således ikke som f.eks. en internetudbyder eller en webhostingudbyder, der transmitterer og lagrer indholdet af hjemmesider på deres servere, siges at medvirke til at krænke tredjemands rettigheder, og den foreliggende praksis herom, jf. bl.a. UfR 2006.1474 H, UfR 2010.2221 H, UfR 2015.1049 S og UfR 2018.1808 S, er derfor ikke umiddelbart anvendelig i denne sag.

Det følger desuden af retspraksis, at anvendelse af forbud og påbud er begrænset af proportionalitetsprincippet, således at disse retsmidler kun kan komme på tale, hvis en krænkelse er konstateret ved en retskraftig dom, eller hjemmesiden har et indhold, som må anses for åbenbart ulovligt, jf. UfR 2013.2873 Ø. Tilsvarende må gælde for en domæneadministrator som DK Hostmaster. Der foreligger i denne sag ikke en retskraftig dom og dermed heller ikke en behørig stillingtagen til hjemmesidens indhold. DK Hostmaster kan ikke være forpligtet til at fjerne brugsretten til et domænenavn på baggrund af eventuelt ulovligt indhold på en hjemmeside, uden at en domstol forudgående har vurderet lovligheden. DK Hostmaster er som udbyder af internetinfrastruktur ikke kompetent til at foretage en retlig vurdering af spørgsmålet om lovlighed, og det ville heller ikke have været muligt i forhold til den konkrete hjemmeside, da det forudsætter et nærmere kendskab til sagens omstændigheder.

DK Hostmasters vilkår om uretmæssig brug af et domænenavn udgør ikke et særskilt grundlag for at blokere domænenavnet. Bestemmelserne herom har alene til formål at blive bragt i anvendelse i forhold til indhold på hjemmesider, hvor der kan konstateres åbenlyse og alvorlige krænkelser inden for afgrænsede områder, og hvor forholdene ikke taler for at afvente en afgørelse fra Klagenævnet for Domænenavne eller fra domstolene. Det er ikke hensigten med vilkårene, at DK Hostmaster skal udgøre et alternativ til det almindelige retshåndhævelsessystem.

Et påbud over for DK Hostmaster beskytter endvidere ikke mod ulovligt indhold på en hjemmeside. En fjernelse af brugsretten til domænet fjerner ikke eventuelt ulovligt indhold på hjemmesiden. Hjemmesiden kan fortsat tilgås via

IP-adressen. X A/S' tidligere medarbejder vil således kunne lade hjemmesiden genopstå ved en anden udbyder end One.com. Risikoen for, at dette kan ske, bliver ikke mindre af at fjerne brugsretten til domænenavnet. Der kan også nemt oprettes et nyt domænenavn, herunder med en anden landekode, eller under en generisk kode. Den eneste effektive måde at beskytte mod retsstridigt indhold på en hjemmeside er at få hjemmesidens ejer eller den webhosting-udbyder, der har hjemmesiden lagret på sin server, til at foretage teknisk sletning af hjemmesiden.

Fjernelse af adgang til et domænenavn er desuden et vidtgående indgreb, der ikke alene indebærer, at domænenavnet ikke længere kan anvendes til at navigere i forhold til hjemmesidens indhold (både lovligt og ulovligt), undersider og subdomæner, men som også indebærer, at alle tjenester forbundet til domænenavnet, herunder e-mailtjenester, ikke længere fungerer. Dermed er fjernelse af adgangen til et domænenavn mere vidtgående end f.eks. en internetudbyders fjernelse af adgangen til en hjemmeside.

DK Hostmaster er ikke den relevante og rette procespart under en sag om indholdet af en hjemmeside. Sagen må rettes mod den, der gør det pågældende materiale tilgængeligt. Dette gør sig i særlig grad gældende, når den person, der står bag hjemmesiden, befinder sig i Danmark, som det er tilfældet i denne sag. Herved vil den, der gør det omstridte materiale tilgængeligt, også have lejlighed til at udtale sig om materialets lovlighed.

X A/S har anført navnlig, at betingelserne for nedlæggelse af påbud over for DK Hostmaster, jf. retsplejelovens § 413, er opfyldt. DK Hostmaster er en privat virksomhed, og der er ikke særlige forhold, som begrundet, at DK Hostmaster skal anses for undtaget fra retsplejelovens regler om forbud og påbud.

Landsrettens kendelse er i overensstemmelse med retspraksis på området, jf. UfR 2006.1474 H, UfR 2010.2221 H, UfR 2015.1049 S og UfR 2018.1808 S. Afgørelserne vedrørte internetudbydere, og i alle fire tilfælde blev det fastslået efter en proportionalitetsvurdering, at internetudbyderne er forpligtet til at hindre, at en krænkelse, som foregår på internettet, og som disse har bidraget til med deres tekniske løsninger, kan finde sted. Den foreliggende situation er ganske tilsvarende. DK Hostmasters ydelse er at give brugsret til et domænenavn og fungere som vejviser, der viser en internetbruger, som indtaster domænenavnet, hen til det sted, hvor den til domænenavnet tilknyttede hjemmeside er hostet. Uden denne vejvisning fra DK Hostmaster vil en internetbruger ikke kunne finde frem til hjemmesiden. Både domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk og indholdet af hjemmesiden benyttes til at forsøge at afpresse X A/S. Ligesom webhostingudbyderen og internetudbyderen kan DK Hostmaster ikke bebrejdes det indhold, som hjemmesiden har, men bidrager med den tekniske facilitet

til, at krænkelsen kan finde sted. DK Hostmaster er på denne baggrund forpligtet til at hindre krænkelsen af X A/S ved at afskære krænkerens adgang til at disponere over domænenavnet og blokere for den ydelse, som består i, at DK Hostmaster viser vej til hjemmesiden.

Det er ikke nødvendigt for DK Hostmaster at forholde sig til, om der foreligger en krænkelse af X A/S' rettigheder. DK Hostmaster skal blot acceptere, at domstolene kan foretage en vurdering af, om X A/S' rettigheder er krænket, og om det er proportionalt at påbyde DK Hostmaster at blokere for adgangen til et domænenavn med hjemmel i retsplejelovens bestemmelser om forbud og påbud for at hindre fortsat krænkelse. Det er, hvad både byretten og landsretten har gjort i denne sag, og begge instanser har fundet, at et påbud over for DK Hostmaster er proportionalt.

Det fremgår af DK Hostmasters egne vilkår, at DK Hostmaster gennemfører blokering af et domænenavn, hvis der foreligger en afgørelse herom fra en domstol, jf. pkt. 10.1, og der er således ingen modstrid mellem disse vilkår og opfyldelsen af et påbud fra domstolene. DK Hostmaster har i øvrigt mulighed for af egen drift at blokere et domænenavn, jf. pkt. 9 i vilkårene. DK Hostmasters argument om, at det ikke kan være DK Hostmasters opgave at forholde sig til indholdet af hjemmesider eller benyttelsen af domænenavne, savner derfor grundlag.

Det er ikke tilstrækkeligt med et påbud over for One.com. Hjemmesiden vil blot kunne flyttes til en anden webhostingudbyder, og DK Hostmasters adfærd vil betyde, at internetbrugere ledes over til den nye hjemmesides placering. Det er ikke muligt at nedlægge påbud over for samtlige webhostingudbydere i Danmark eller resten af verden, så det effektivt kan hindres, at hjemmesiden kan benyttes til afpresning og offentliggørelse af ubeføjede sigtelse. Derimod vil en blokering af domænenavnet hurtigt og effektivt kunne hindre dette. I den konkrete sag er indgrebet meget beskedent, idet indgrebet kun rammer krænkeren og den hjemmeside, som benyttes til krænkelsen.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om betingelserne for at meddele DK Hostmaster A/S påbud efter retsplejelovens § 413 om at blokere adgangen til domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk er opfyldt.

DK Hostmaster er administrator af .dk-domænenavne og har i den egenskab en "vejviser"-funktion på internettet. Når en internetbruger indtaster et nærmere bestemt .dk-domænenavn, vil brugeren via en navneserver blive vist hen til det sted på internettet (den server), hvor den til domænenavnet knyttede hjemmeside er hostet (lagret). DK Hostmaster transmitterer derimod ikke og lagrer heller ikke indhold på internettet. Sådanne ydelser leveres af andre mellemmand,

herunder webhostingudbydere, der mod betaling leverer serverplads til andres hjemmesider.

Den nævnte vejviserfunktion indebærer, at DK Hostmaster medvirker teknisk til, at registrantens hjemmeside kan tilgås af internetbrugere og dermed til, at registranten kan få udbredt indholdet af hjemmesiden. Som følge heraf, og da lovgrundlaget for DK Hostmasters virke som domæneadministrator ikke kan føre til et andet resultat, finder Højesteret, at det ikke generelt vil være udelukket at meddele påbud eller forbud efter retsplejelovens § 413 til DK Hostmaster, hvis en hjemmeside med angiveligt ulovligt indhold kan tilgås via et domænenavn, som administreres af selskabet. Under hensyn til karakteren af DK Hostmasters medvirken må et påbud eller forbud med henblik på at spærre for hjemmesiden dog i første række rettes mod krænkeren eller andre mellem-mænd, der medvirker til udbredelsen, herunder webhostingselskabet. Kun i tilfælde, hvor dette – henset til formålet med et påbud eller forbud – ikke er en reel mulighed, må anses for udsigtsløst eller har vist sig utilstrækkeligt, kan et påbud eller forbud til DK Hostmaster komme på tale.

I den foreliggende sag er A hos DK Hostmaster registreret som bruger af domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk. Han havde oprettet en hjemmeside, som blev hostet af One.com A/S, og internetbrugere kunne tilgå denne hjemmeside via det nævnte domænenavn. Hjemmesiden indeholdt beskyldninger mod ledelsen i X A/S for forskellige former for kriminalitet. A havde i et brev vedhæftet en mail af 27. januar 2018 til ledelsen i X A/S meddelt, at hans tavshed kunne købes for 5 mio. kr.

Den 29. januar 2018 anmodede X A/S One.com og DK Hostmaster om, at As hjemmeside og hans adgang til de hostede filer blev fjernet, og at As mulighed for at oprette andre hjemmesider ligeledes blev fjernet. X A/S oplyste samtidig, at der var indgivet politianmeldelse om afpresning.

Da One.com og DK Hostmaster ikke efterkom anmodningen, anmodede X A/S den 5. februar 2018 Københavns Byret om, at der blev meddelt påbud både til webhostingselskabet One.com og til DK Hostmaster som administrator af domænenavnet.

Ved upåkæret kendelse af 9. februar 2018 meddelte Københavns Byret One.com påbud om at fjerne hjemmesiden www.X-kriminelle-handlinger.dk og de hostede filer. One.com efterkom påbuddet den 12. februar 2018.

Da hjemmesiden således ikke længere kan tilgås via domænenavnet X-kriminelle-handlinger.dk, finder Højesteret det ikke sandsynliggjort, at det til beskyttelse af X A/S' rettigheder er nødvendigt at påbyde DK Hostmaster at blokere for domænenavnet. X A/S' interesser i en midlertidig afgørelse for hurtigt at

kunne begrænse skadevirkningerne af beskyldningerne på hjemmesiden, må anses for tilgodeset med One.coms blokering af hjemmesiden.

På den baggrund er betingelserne for at meddele påbud til DK Hostmaster om at foretage blokering af domænenavnet ikke opfyldt.

Højesteret tager herefter DK Hostmasters påstand om frifindelse til følge.

Det er mellem parterne aftalt, at ingen part skal betale sagsomkostninger til den anden part, uanset sagens udfald.

THI BESTEMMES:

DK Hostmaster A/S frifindes.

Kærefgiften tilbagebetales.